

Ecologische beoordeling van de eventuele uitbreiding van Faber Pallets aan de Hoofdvaartsweg te Assen

Doel	Toetsing van uitbreiding van het bedrijventerrein van Faber Pallets aan de Hoofdvaartsweg in de gemeente Assen aan de vigerende ecologische wet- en regelgeving.
Opdrachtgever	Gemeente Assen
Referentie	Schut, J. 2010. Ecologische beoordeling van de eventuele uitbreiding van Faber Pallets aan de Hoofdvaartsweg te Assen. A&W-notitie FIM-KAdiv10#7/v2. Altenburg & Wymenga bv, Feanwâlden.
Projectcode	FIM-KAdiv10#7
Status	Definitief
Datum	28 juli 2010
Projectleider	J. Schut
Autorisatie	Goedgekeurd, E. Wymenga

Inhoud

1. Inleiding
2. Situatieschets en plannen
3. Gebiedsbescherming en beoordeling
4. Soortbescherming en beoordeling
5. Conclusies

Altenburg & Wymenga ecologisch onderzoek bv

Suderwei 2

Postbus 32, 9269 ZR Feanwâlden

tel. 0511 – 474764, fax 0511 – 472740

email info@altwym.nl

*Foto 1 en 2.
Impressie van het plangebied, met op foto 1 het deel dat grenst aan het huidige
terrein van Faber pallets, op foto 2 het ruige grasland aan de Hoofdvaartsweg, het
tracé voor de leidingen (foto's A&W).*

1. INLEIDING

De gemeente Assen is voornemens een grondstrook aan de Hoofdvaartsweg te Assen te verkopen aan Faber Pallets, waarna er op het terrein een opslag wordt gerealiseerd. Mogelijk vindt ook nieuwbouw van bedrijfsloodsen plaats. Het plangebied is weergegeven in figuur 1. Op dit moment bevindt de verkoop zich in een fase van voorbereiding. De gemeente Assen heeft in dit kader aan Altenburg & Wymenga opdracht gegeven om een ecologische beoordeling uit te voeren, met als doel de plannen te toetsen aan de ecologische wet- en regelgeving.

Het doel van dit onderzoek is een ecologische quickscan, waarin de effecten van de plannen worden beoordeeld in het kader van de vigerende natuurwetgeving. Dit betreft de Natuurbeschermingswet, de Nota Ruimte (Ecologische Hoofdstructuur) en de Flora- en faunawet. Indien van toepassing, worden aanbevelingen gedaan voor mitigatie en eventueel noodzakelijk aanvullend onderzoek.

Het onderzoek naar de aanwezigheid van relevante natuurwaarden is gebaseerd op twee benaderingswijzen. Ten eerste zijn recente bronnen geraadpleegd (verspreidingsatlassen, overzichtswerken, onderzoeksrapporten en websites) over de aanwezigheid van beschermde gebieden en soorten in en nabij het plangebied. A&W heeft in het verleden verschillende opdrachten uitgevoerd in de omgeving van het onderhavige plangebied (Brenninkmeijer 2004, Brenninkmeijer & Koelman 2004). Deze rapporten zijn betrokken in de literatuurstudie. Daarnaast is op 26 mei 2010 een oriënterend veldbezoek uitgevoerd, waarbij is gelet op de mogelijkheden voor aanwezigheid van beschermde en/of kritische soorten.

Altenburg & Wymenga presenteert in deze notitie de resultaten van een onafhankelijk ecologisch onderzoek. Het onderzoek spreekt zich niet uit over de wenselijkheid van het onderhavige plan of een bepaalde ontwikkeling. Landschappelijke, archeologische of cultuurhistorische waarden komen niet aan de orde. Aan deze ecologische beoordeling kunnen geen rechten worden ontleend.

2. Situatieschets en plannen

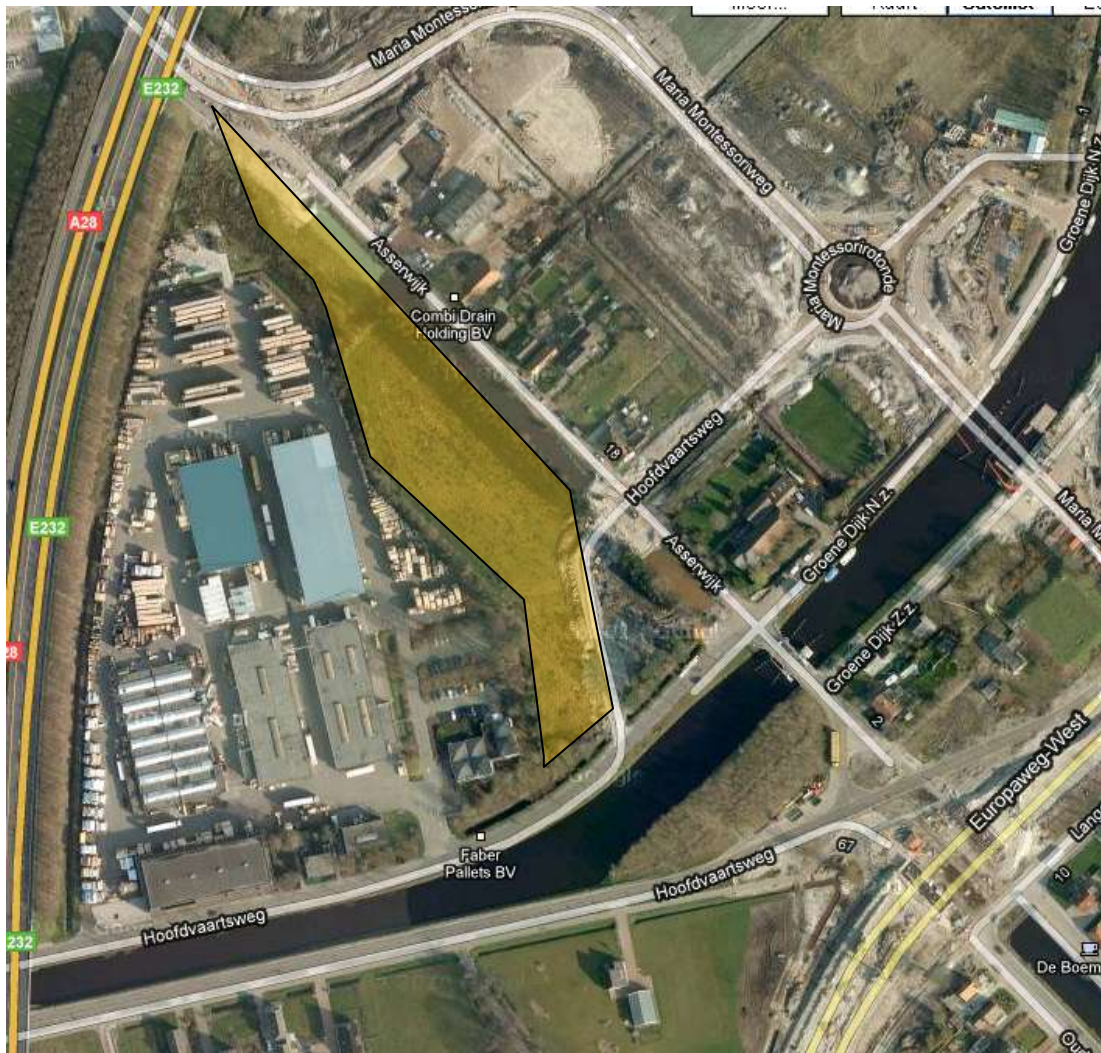
Huidige situatie

Het plangebied ligt aan de Hoofdvaartweg in Assen, aan de rand van een industriegebied. Het plangebied wordt in het westen begrensd door het bedrijfsterrein van Faber Pallets. De oostelijke begrenzing bestaat uit de vaart parallel aan de Asserwijk en de Hoofdvaartweg. Het plangebied bestaat in de huidige situatie uit een ruig grasland. Aan de samenstelling van de vegetatie en de aanwezigheid van bandensporen en graafsporen is te zien, dat de grond recent is verstoord. Er loopt een recent gegraven greppel door het plangebied, die in het zuidelijke deel op het moment van het veldbezoek watervoerend was. Lokaal zijn recent jonge bomen ingeplant. Langs de huidige perceelsgrens met het terrein van Faber Pallets bevindt zich een groenzone met verschillende boom- en struiksoorten (voor een nadere omschrijving zie het de paragraaf 'Planten' in hoofdstuk 3). Binnen het plangebied is geen bebouwing en permanent oppervlaktewater aanwezig.

Inrichtingsplan

Het is momenteel nog niet duidelijk wat de voorgenomen plannen precies omvatten. Het terrein zal vermoedelijk door de gemeente Assen worden verkocht aan Faber Pallets. Het zal onderdeel gaan uitmaken van het bestaande bedrijventerrein. Het ligt voor de hand, dat de huidige begroeiing, inclusief de aanwezige bomen en

struiken grotendeels zullen verdwijnen. Het terrein wordt waarschijnlijk verhard en en mogelijk worden er bedrijfsgebouwen gerealiseerd.

Figuur 1.
Ligging van het plangebied (oranje gearceerd) in de omgeving. Bron: Google Earth.

3. GEBIEDSBESCHERMING EN BEOORDELING

Natuurbeschermingswet

Het plangebied ligt niet binnen een gebied dat beschermd is volgens de Natuurbeschermingswet. Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied is het Witterveld, op ruim 2,5 kilometer van het plangebied (zie www.minlnv.nl). Natura 2000-gebied 'Witterveld' is aangewezen voor verschillende vegetatietypen: Droge- en vochtige heidevegetaties, actief hoogveen en hoogveen waar natuurlijke regeneratie nog mogelijk is. Voor een nadere omschrijving van de Natura 2000-doelstellingen die gelden voor Natura 2000-gebied 'Witterveld' wordt verwezen naar het aanwijzingsbesluit, dat verkrijgbaar is via www.minlnv.nl.

Vanwege de relatief grote afstand tot het plangebied, het gebruik van tussenliggend gebied en de beperkte aard en omvang van de ingreep, kan worden geconcludeerd dat deze gebieden en hun aangewezen natuurwaarden buiten de invloedssfeer van de beoogde ingreep liggen.

Omdat de beoogde herinrichting geen (significant) negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebieden veroorzaakt, stuit deze niet op bezwaren vanuit de Natuurbeschermingswet.

Ecologische Hoofdstructuur

Het plangebied maakt geen deel uit van de Ecologische Hoofdstructuur (zie www.drenthe.info/kaarten/website/fmc2/ehs.html). Er zijn daarom vanuit deze regelgeving geen conflicten te verwachten ten aanzien van de plannen.

Overige vormen van gebiedsbescherming

Behalve de hierboven beschreven wet- en regelgeving kunnen gebieden ook worden beschermd ten aanzien van natuurwaarden via andere regelgeving, bijvoorbeeld het Streekplan of bestemmingsplan. Het plangebied en de directe omgeving zijn niet beschermd door deze overige vormen van gebiedsbescherming.

4. SOORTBESCHERMING EN BEOORDELING

Algemeen

Het plangebied is gelegen in een stedelijke omgeving en is in het recente verleden fysiek verstoord (gelet op de aanwezigheid van graaf- en bandensporen in de bodem). Het plangebied is daarnaast beperkt van omvang, zodat er in het plangebied weinig mogelijkheden voor flora en fauna aanwezig zijn. Gezien de aanwezige terreinkenmerken en waarnemingen uit het verleden, moet echter rekening worden gehouden met de aanwezigheid van beschermde soorten uit de volgende soortgroepen:

- Planten
- Amfibieën
- Reptielen
- Vogels
- Vleermuizen
- Overige zoogdiersoorten

Op basis van de ligging van het plangebied, de aanwezige biotopen en de aard van de herinrichting, is het niet waarschijnlijk dat wettelijk beschermde soorten uit andere soortgroepen dan de bovengenoemde beïnvloed worden.

NIET-RELEVANTE SOORTGROEPEN

Ongewervelde diersoorten

Gezien de verspreidingsgegevens en het ontbreken van belangrijke ecologische randvoorwaarden, zoals geschikt voortplantingswater voor beschermde libellen en waardplanten voor beschermde dagvlinders, worden in het plangebied geen wettelijk beschermde ongewervelde diersoorten verwacht (De Bruyne 2004, Kalkman 2004, Peeters *et al.* 2004, Timmermans *et al.* 2004, Bos *et al.* 2006, EIS-Nederland *et al.* 2007, Bouwman *et al.* 2008).

Vissen

Vanwege het ontbreken van permanent oppervlaktewater in het plangebied, kan het voorkomen van wettelijk beschermde vissen in het plangebied wordt uitgesloten. Daarom zijn er ten aanzien van de vissen geen conflicten met de Flora- en faunawet.

RELEVANTE SOORTGROEPEN

Planten

In de omgeving van het plangebied komen verscheidene wettelijk beschermde plantensoorten voor, zoals Gewone dotterbloem, Zwanenbloem, Brede wespenorchis en Rietorchis (Arnolds *et al.* 1999). Deze soorten zijn, met uitzondering van de middelzwaar beschermde Rietorchis, licht beschermd volgens de Flora- en faunawet. De begrenzing van het plangebied bestaat uit een groenzone, waarin bomen en struiken aanwezig zijn. Het gaat voornamelijk om Fijnspaar. Daarnaast zijn de Witte paardenkastanje, Vogelkers, Vuilboom, Gewone vlier en Eénstijlige meidoorn aanwezig. Deze bomen en struiken zijn waarschijnlijk grotendeels aangeplant. Het plangebied bestaat in de huidige situatie uit ruderaal, verstoord terrein in stedelijke omgeving. Tijdens het veldbezoek van 26 mei 2010 zijn geen wettelijk beschermde plantensoorten gevonden. Wel zijn verschillende algemene en niet beschermde plantensoorten aangetroffen: Ruige zegge, Zilverschoon, Riet, Heermoes, Akkerwinde, Akkerdistel, Varkensgras e.d. Deze soorten wijzen op een recent verstoord bodem. Dergelijke omstandigheden zijn niet geschikt voor wettelijk beschermde en/of kritische plantensoorten. De uitvoering van de plannen veroorzaakt daarom geen conflict met de Flora- en faunawet ten aanzien van planten.

Amfibieën

In de omgeving van het plangebied komen de licht beschermde Kleine watersalamander, Gewone pad, Bruine kikker en Meerkikker voor. Tijdens het veldbezoek van 26 mei 2010 is de Meerkikker daadwerkelijk aangetroffen. De middelzwaar beschermde Alpenwatersalamander komt voor in de omgeving (Creemers & Van Delft 2009). Het plangebied is voor de Alpenwatersalamander niet geschikt.

Het plangebied heeft door het ontbreken van oppervlaktewater en opgaande begroeiing weinig te bieden voor amfibieën als het gaat om voortplanting of overwintering. Het is echter niet uitgesloten dat het plangebied deel uitmaakt van het foerageergebied van één of meer van de bovengenoemde licht beschermde amfibieënsoorten.

Door de herinrichting van het plangebied gaat mogelijk een deel van het foerageergebied van enkele licht beschermde amfibieën verloren. In de omgeving van het plangebied is voldoende alternatief foerageergebied aanwezig. Bovendien geldt voor licht beschermde soorten een algehele vrijstelling van het overtreden van enkele verbodsbepalingen van de Flora- en faunawet bij projecten in het kader van ruimtelijke ontwikkeling. De beoogde herinrichting veroorzaakt om deze redenen geen conflicten met de Flora- en faunawet ten aanzien van amfibieën.

Reptielen

In de directe omgeving van het plangebied zijn waarnemingen bekend van de middelzwaar beschermde Levendbarende hagedis (Creemers & Van Delft 2009, RAVON 2010). De dichtstbijzijnde plaats waar deze soort voorkomt is het recreatiegebied Baggelhuizen (mond. mededeling dhr. Lindeboom, gem. Assen), op

circa een kilometer van het plangebied en met onder meer stedelijke omgeving en de snelweg de A28 als tussenliggend gebied. Op ruimere afstand (Witterveld, Fochteloerveen) komen ook de zwaar beschermde Adder, Ringslang en Gladde slang voor. In verband met de verstoorde, stedelijke omgeving en de ruige plantengroei, is het plangebied niet geschikt voor reptielen. De genoemde soorten worden hier dan ook niet verwacht. Verstoring van exemplaren in de omgeving is, wegens de ruime afstand tussen het plangebied en leefgebieden van reptielen, niet aan de orde. Om deze redenen veroorzaakt de herinrichting geen conflict met de Flora- en faunawet ten aanzien van reptielen.

Vogels

Het plangebied is vooral geschikt voor broedvogels van stedelijk gebied. Met name de bomen en struiken langs de perceelsgrens met het bedrijventerrein van Faber Pallets zijn geschikt voor nesten van vogelsoorten. De volgende vogelsoorten zijn waargenomen tijdens het veldbezoek van 26 mei 2010: Merel, Zanglijster, Houtduif, Zwartkop en Braamsluiper. Voorts kunnen soorten zoals Turkse tortel, Roodborst en Heggenmus mogelijk voorkomen in het plangebied. Het verruigde grasland is niet geschikt voor broedende vogels. Dit heeft te maken met de toegankelijkheid van dit terrein voor huisdieren (honden en katten) en de aanwezigheid van mensen. Wegens de verstoring die dit met zich mee brengt, is het ongeschikt voor broedende vogels.

Bij werkzaamheden moet volgens de Flora- en faunawet rekening worden gehouden met het broedseizoen van vogels. De Flora- en faunawet kent geen standaardperiode voor het broedseizoen. Het gaat erom of er een broedgeval is, dat verstoord kan worden. Verstoring van broedgevallen is niet toegestaan vanuit de Flora- en faunawet en hiervoor wordt in principe ook geen ontheffing verleend.

Er zijn verschillende mogelijkheden om conflicten met de Flora- en faunawet ten aanzien van broedende vogels te voorkomen. Werkzaamheden (bijvoorbeeld het bouwrijp maken van het terrein of het verwijderen van de aanwezige bomen en struiken) buiten het broedseizoen uitvoeren, is de meest zekere optie. Een alternatief is om werkzaamheden voor aanvang van het broedseizoen te beginnen, zodat broedpogingen in het werkgebied achterwege blijven door de verstoring tijdens de werkzaamheden. Mochten er toch vogels tot broeden komen en door de werkzaamheden worden verstoord, dan is er een conflict met de Flora- en faunawet en moeten de werkzaamheden gestaakt worden tot na de broedperiode. Dit kan worden voorkomen door geen geschikte plaatsen voor nesten te laten ontstaan tijdens de werkzaamheden, door bijvoorbeeld zandhopen of kap- en snoeihout niet dagenlang te laten liggen in het broedseizoen.

Buiten het broedseizoen vallen de meeste nestplaatsen niet onder de bescherming van de Flora- en faunawet, maar een aantal vogelsoorten maakt gedurende het gehele jaar gebruik van de nestplaats of keert jaarlijks terug op dezelfde plaats. Hun nesten en de functionele leefomgeving daarvan worden daarom het gehele jaar beschermd. Vanaf 26 augustus 2009 geldt een aangepaste lijst van jaarrond beschermde vogelnesten, die indicatief is en niet uitputtend. Nestplaatsen van de soorten die op deze lijst staan (onder meer roofvogels zoals de Buizerd), zijn niet aangetroffen tijdens het veldbezoek en worden niet binnen het plangebied verwacht. Dit heeft te maken met de verstoorde ligging van het plangebied, ten gevolge van menselijke aanwezigheid en verkeerslawaaai.

Samenvattend

De beoogde herinrichting van het plangebied veroorzaakt geen conflicten met de Flora- en faunawet ten aanzien van vogels, mits verstoring van broedende vogels en hun nesten wordt voorkomen. Hierboven is beschreven hoe aan deze voorwaarde kan worden voldaan.

Vleermuizen

Alle in Nederland voorkomende vleermuissoorten zijn zwaar beschermd door de Flora- en faunawet en zijn vermeld in tabel 3 en in Bijlage IV van de Habitatrichtlijn. Voor deze soorten geldt sinds 26 augustus 2009, dat een ontheffing op basis van het wettelijke belang 'Ruimtelijke ontwikkeling' niet meer wordt verleend. Bij mogelijke conflicten met de Flora- en faunawet moeten daarom zoveel mogelijk maatregelen worden getroffen om negatieve effecten tegen te gaan. Vanwege deze specifieke aandacht wordt aan vleermuizen een aparte paragraaf besteed, de overige zoogdiersoorten komen in de volgende paragraaf aan bod.

Volgens de verspreidingsgegevens van vleermuizen in Drenthe (Limpens *et al.* 1997, Brenninkmeijer & Koelman 2004, Glazenberg 2010, www.zoogdieratlas.nl) komen in de omgeving van het plangebied acht soorten vleermuizen voor. Deze zijn: Baardvleermuis, Watervleermuis, Meervleermuis, Gewone dwergvleermuis, Ruige dwergvleermuis, Laatvlieger, Rosse vleermuis en Gewone grootoorvleermuis. Voor vleermuizen zijn drie onderdelen van het leefgebied te onderscheiden die van groot belang zijn voor de functionaliteit van het leefgebied. Deze zijn: verblijfplaatsen, foerageergebieden en vliegroutes. Hieronder worden deze drie elementen besproken.

Verblijfplaatsen

In het plangebied zijn geen verblijfplaatsen van vleermuizen aanwezig, omdat er geen bebouwing is en ook geen bomen staan die hiervoor geschikt zijn. De aanwezige bomen zijn niet heel oud, en tijdens het veldbezoek van 26 mei 2010 zijn geen geschikte verblijfplaatsen (in de vorm van boomholten of nestkasten) aangetroffen in de aanwezige bomen langs de grenzen van het plangebied. Gebouwen zijn momenteel niet aanwezig. Om deze redenen worden er geen effecten op verblijfplaatsen van vleermuizen verwacht.

Foerageergebied

Het plangebied is in principe geschikt als foerageergebied voor een aantal van de bovengenoemde vleermuissoorten. Het plangebied vormt een geschikt onderdeel van het foerageergebied voor de Gewone dwergvleermuis, de Ruige dwergvleermuis, de Laatvlieger en de Rosse vleermuis. Deze soorten foerageren vaak in stedelijke omgeving (zie bijvoorbeeld Limpens *et al.* 1997) en komen waarschijnlijk voor in het plangebied. Voor de Watervleermuis, Meervleermuis, Baardvleermuis en Gewone grootoorvleermuis is het plangebied minder geschikt als foerageergebied. De Watervleermuis en de Meervleermuis jagen voornamelijk in waterrijke gebieden jagen, zoals boven vaarten en kanalen of natte graslanden. Voor de Baardvleermuis en de Gewone grootoorvleermuis is het plangebied niet erg geschikt wegens de openheid en de invloed van met name lichtverstoring. De Watervleermuis, Meervleermuis, Baardvleermuis en Gewone grootoorvleermuis komen hoogstwaarschijnlijk niet voor in het plangebied.

Ten aanzien van de voorkomende vleermuissoorten (Gewone dwergvleermuis, de Ruige dwergvleermuis, de Laatvlieger en de Rosse vleermuis) geldt, dat de herinrichting van het plangebied een biotoopverandering tot gevolg heeft: het bestaande grasveld en de bomenrij verdwijnen, om plaats te maken voor een

opslagterrein met mogelijk bedrijfsgebouwen. Deze biotoopverandering heeft naar verwachting echter geen negatieve effecten op het foerageergebied van de voorkomende vleermuissoorten. De Gewone dwergvleermuis, de Ruige dwergvleermuis, de Laatvlieger en de Rosse vleermuis zijn mobiele soorten, die per nacht enkele kilometers kunnen overbruggen. In de omgeving van het plangebied en binnen de actieradius van de genoemde vleermuizen is in ruime mate alternatief foerageergebied aanwezig, bijvoorbeeld in de verschillende parken (De Larix) en tuinen rondom het plangebied. Bovendien is de verwachting dat het plangebied na de voorgenomen herinrichting opnieuw deel uit zal maken van het foerageergebied van vleermuizen. De Gewone dwergvleermuis, de Ruige dwergvleermuis, de Laatvlieger en de Rosse vleermuis staan min of meer bekend als cultuurvolgers, die regelmatig jagend in de steden worden aangetroffen (Limpens *et al.* 1997).

Om de voornoemde redenen veroorzaakt de beoogde herinrichting geen conflict met de Flora- en faunawet ten aanzien van het foerageergebied van vleermuizen.

Vliegroutes

Bij verplaatsingen tussen verblijfplaats en foerageergebied maken vleermuizen gebruik van lijnvormige landschapselementen om zich te oriënteren, zoals bomenrijen en watergangen. De opgaande begroeiing langs de perceelsscheiding tussen het plangebied en het bedrijventerrein van Faber Pallets, is in potentie geschikt als onderdeel van een vliegroute voor vleermuizen.

Ten aanzien van vliegroutes geldt, dat in de omgeving van het plangebied verschillende alternatieve landschapselementen aanwezig zijn. Bijvoorbeeld de opgaande begroeiing aan de oostzijde van het plangebied (langs de Hoofdvaartsweg) of de Asserwijk. Daarom worden geen negatieve effecten op de mogelijk aanwezige vliegroutes van vleermuizen verwacht.

Samenvattend

Op grond van het bovenstaande kan worden geconcludeerd, dat door de beoogde herinrichtingsplannen geen negatieve effecten optreden voor vleermuizen. De herinrichting veroorzaakt daarom geen conflict met de Flora- en faunawet ten aanzien van vleermuizen.

Overige zoogdiersoorten

In de omgeving van het plangebied zijn waarnemingen bekend van de zwaar beschermde Boomarter en Das, de middelzwaar beschermde Eekhoorn en Steenarter en enkele licht beschermde zoogdiersoorten, zoals Mol, Egel, Ree, Bunzing, Hermelijn, Haas en een aantal (spits)muisensoorten (www.zoogdieratlas.nl, Brenninkmeijer 2004, Lange *et al.* 2003).

Licht beschermde zoogdiersoorten

Het plangebied maakt waarschijnlijk deel uit van het leefgebied van enkele licht beschermde zoogdiersoorten, zoals Egel, Mol en verscheidene (spits)muisensoorten. Door de beoogde herinrichting wordt een klein deel van het leefgebied van de betreffende soorten aangetast. In de omgeving is echter voldoende alternatief leefgebied voor deze soorten beschikbaar. Voor de verstoring van licht beschermde soorten geldt bij ruimtelijke ontwikkelingen bovendien een vrijstellingsregeling van enkele verbodsbepalingen in de Flora- en faunawet. De beoogde herinrichting veroorzaakt om deze redenen geen conflict met de Flora- en faunawet ten aanzien van licht beschermde zoogdieren.

Eekhoorn

Tijdens het veldbezoek zijn in de directe omgeving van het plangebied geen nesten en/of sporen van Eekhoorns waargenomen. Het is in verband met de beperkte omvang en de geïsoleerde ligging van het plangebied, omgeven door stedelijk gebied, wegen en industrie, niet waarschijnlijk dat er vaste verblijfplaatsen van Eekhoorns aanwezig zijn. Mogelijk kunnen incidenteel Eekhoorns in het plangebied aanwezig zijn. Gezien de beperkte oppervlakte en het feit dat er weinig geschikt biotoop aanwezig is, zal het plangebied weinig waarde hebben voor Eekhoorns. Daarom leiden de plannen niet tot negatieve effecten op deze soort. De beoogde herinrichting veroorzaakt om deze redenen geen conflict met de Flora- en faunawet ten aanzien van Eekhoorn.

Steenmarter

Mogelijk maakt het plangebied deel uit van het foerageergebied van de middelzwaar beschermde Steenmarter. Binnen het plangebied worden geen verblijfplaatsen van deze soort verwacht door het ontbreken van bebouwing, opgaande begroeiing en dicht struweel. De beoogde herinrichting tast mogelijk een klein deel van het foerageergebied van de Steenmarter aan. Er is echter voldoende alternatief foerageergebied in de omgeving aanwezig (in de vorm van tuinen en parken) om de functionaliteit van het leefgebied te waarborgen. Om deze reden veroorzaakt de beoogde herinrichting geen conflict met de Flora- en faunawet ten aanzien van de Steenmarter.

Das en Boommarter

In de ruimere omgeving van het plangebied zijn de zwaar beschermde zoogdiersoorten Das en Boommarter waargenomen. Beide soorten zijn erg gevoelig voor verstoring door verkeer en menselijke aanwezigheid. In verband met de geïsoleerde ligging van het plangebied en de mate van verstoring waaraan het plangebied in de huidige situatie blootstaat, is het uitgesloten dat de Boommarter en/of de Das er voorkomen. Daarom veroorzaakt de beoogde herinrichting geen conflict met de Flora- en faunawet ten aanzien van de Das en de Boommarter.

Samenvattend

Op basis van het bovenstaande kan worden geconcludeerd, dat de beoogde herinrichting geen conflict met de Flora- en faunawet veroorzaakt ten aanzien van de 'overige zoogdiersoorten'.

5. CONCLUSIES

Uit het bovenstaande kunnen de volgende conclusies worden getrokken:

1. De beoogde herinrichting veroorzaakt geen conflicten met de wet- en regelgeving ten aanzien van andere vormen van gebiedsbescherming (Natuurbeschermingswet en overige regelgeving ten aanzien van gebiedsbescherming met betrekking tot natuurwaarden).
2. De beoogde herinrichting veroorzaakt geen conflict met de Flora- en faunawet, mits wordt voldaan aan de voorwaarde, dat verstoring van broedende vogels en hun nesten wordt voorkomen.

LITERATUUR

- Arnolds, E., B. Hoentjen & R. de Koning 1999. Atlas van de Drentse Flora Werkgroep Florakartering Drenthe ism provincie Drenthe.
- Bos, F., M. Bosveld, D. Groenendijk, C. van Swaay, I. Wynhof, De Vlinderstichting, 2006. De dagvlinders van Nederland, verspreiding en bescherming (Lepidoptera: Hesperioidea. Papilionoidea. Nederlandse Fauna 7. Leiden. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, KNNV Uitgeverij & European Invertebrate Survey Nederland.
- Bouwman, J.H., V.J. Kalkman, G. Abbingh, E.P. de Boer, R.P.G. Geraeds, D. Groenendijk, R. Ketelaar, R. Manger & T. Termaat 2008. Een actualisatie van de verspreiding van de Nederlandse libellen. *Brachytron*, jaargang 11(2), augustus 2008. Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie, Heteren.
- Brenninkmeijer, A. 2004. Ecologische beoordeling van de tweede hoofdontsluiting bij Kloosterveen te Assen in het kader van de Flora- en faunawet. A&W-notitie 390kaf21.03v9/170604/ab. Altenburg & Wymenga bv, Veenwouden.
- Brenninkmeijer, A. & R. Koelman 2004. Aanvullend vleermuizenonderzoek bij Kloosterveen te Assen. A&W-notitie 531klv.04v1/170604/ab. Altenburg & Wymenga bv, Veenwouden.
- Bruyne, R. de 2004. Nauwe korfslak *Vertigo angustior* Jeffreys 1830, gebaseerd op gegevens tot het jaar 2002. EIS Nederland, www.naturalis.nl/eis
- EIS-Nederland, De Vlinderstichting & Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie 2007. Waarnemingenverslag dagvlinders, libellen en sprinkhanen. EIS-Nederland, Leiden/ De Vlinderstichting, Wageningen/ Nederlandse Vereniging voor Libellenstudie, Assen.
- Creemers, R. & J. van Delft (redactie) 2009. Amfibieën en reptielen van Nederland, Nederlandse fauna 9, Stichting RAVON, Nijmegen.
- Glazenbrog, T. 2010. Groen licht aan het havenkanaal. Effecten van groene led straatverlichting op het gedrag van de Watervleermuis. Studentenrapport Beta 2010-3, Rijksuniversiteit Groningen, Groningen.
- Kalkman, V.J. 2004. Zeggekorfslak *Vertigo moulinsiana* (Dupuy, 1849). –EIS-Nederland, www.naturalis.nl/eis
- Lange, R., P. Twisk, A. van Winden & A. van Diepenbeek 2003. Zoogdieren van West-Europa. Stichting Uitgeverij Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging KNNV, Utrecht.
- Limpens, H.J.G.A., K. Mostert & W. Bongers (eds.) 1997. Atlas van de Nederlandse Vleermuizen. Onderzoek naar verspreiding en ecologie. Stichting Uitgeverij Koninklijke Nederlandse Natuurhistorische Vereniging, Utrecht.
- Peeters, T.M.J., C. van Achterberg, W.R.B. Heitmans, W.F. Klein, V. Lefeber, A.J. van Loon, A.A. Mabelis, H. Nieuwenhuijsen, M. Reemer, J. de Rond, J. Smit, H.H.W. Velthuis, 2004 De wespen en mieren van Nederland (Hymenoptera: Aculeata. – Nederlandse Fauna 6. Nationaal Natuurhistorisch Museum Naturalis, Leiden, KNNV Uitgeverij, Utrecht & European Invertebrate Survey- Nederland, Leiden.
- RAVON 2010.Waarnemingenoverzicht 2007 en 2008. RAVON 34, jaargang 11, nr. 4: p. 61-80.
- Timmermans, G., R. Lipmann, M. Melchers, H. Holsteijn 2004. De Gewone rivierkreeft *Astacus astacus* (Linnaeus, 1758). EIS-Nederland, www.naturalis.nl/eis.

Geraadpleegde internetsites

- www.drenthe.info/kaarten/website/fmc2/ehs.html
- www.minInv.nl/natura2000
- www.zoogdieratlas.nl